

Hvordan bliver jeg en sund og sand kristen?

(Helliggørelsens hemmelighed)

Carl Fr. Wisløff - "Udvælgelsen i Kristus"

For alle de, som har lovgerninger, er under forbandelse, for der står skrevet: »Forbandet være enhver, som ikke bliver ved alt det, som står skrevet i lovbogen, og følger det.« Men at ingen bliver retfærdig for Gud ved loven, er klart; for »den retfærdige skal leve af tro«. Loven derimod siger ikke, at det er af tro, men den siger: »Den, der holder budene, skal leve ved dem.« Kristus har løskøbt os fra lovens forbandelse ved selv at blive en forbandelse for vor skyld – der står jo skrevet: »Forbandet er enhver, der hænger på et træ« [Gal. 3,10-13](#)

Til den frihed har Kristus befriet os. Stå derfor fast, og lad jer ikke atter tvinge under trælleåg!
[Gal.5,1](#)

Jeg tror, der er mange mennesker i vort land i dag, som går med dette spørgsmål brændende i sig: Hvordan kan jeg blive en sund og sand kristen?

Vi føler, at der er så megen lunkenhed iblandt os. Det oplever vi som en anklage mod det kristne miljø i bv og på land. Og anklagen vender sig indad mod os selv.

Ikke mindst blandt de unge er der mange, der bærer på dette spørgsmål. Skal jeg være en kristen, vil jeg være det helt - men hvordan skal jeg klare at blive det?

Det er godt, at det er sådan. Hunger og tørst efter åndeligt liv er så vist ikke noget dårligt tegn. Intet er værre end, at man er mæt og godt tilfreds med sin åndelige tilstand.

Der står skrevet, at den, som søger, han finder. Og at de, som hungre og tørster efter retfærdigheden, skal mættes. [Matt. 7,7-8](#); 5,6.

Men her er der en vigtig ting, man bør mærke sig: Den, som søger efter åndeligt liv, må være vejledet af Guds ord. Mange leder på forkert sted og søger på forkert måde. Og der er mange misforståelser og fejltolkninger med i spillet i dag.

Her kan f.eks. nævnes den tankegang, at der findes to slags kristne: Nogle er omvendt og født på ny, men dette er bare et foreløbigt standpunkt. De må have en helt ny oplevelse, som løfter dem over i den anden gruppe - de kristne, som har oplevet en åndsdaab eller radikal fornyelse, eller hvad man nu kalder det. Ordene skifter. Hovedsagen er, at man regner med to slags kristne, nogle, som bare er omvendt, og andre, som har haft den virkelig store åndelige oplevelse til helligt liv.

Frelse er en ting og Åndens daab en anden, lyder det fra visse sider. Man kan godt være frelst og leve som kristne uden at have oplevet Åndens daab, hedder det.

De, som farer med denne forkyndelse, fortsætter gerne med at opfordre til at søge denne nye, store oplevelse. Jesus befalede sine disciple at blive fyldt af Ånden, siger de. Her findes der altså noget radikalt nyt, som folk må søge at få del i.

Resultatet heraf bliver man ofte vidne til. Mennesker sukker, beder og higer efter den store åndelige oplevelse, som da måske vil give dem tungetalens nådegave eller på anden måde gøre dem til sande åndelige kristne.

Nogle kører træet under denne søgen. De opnår ikke det, de længes efter - og siger måske den hele kristendom farvel.

Andre oplever noget, som de mener må være den store oplevelse. Det kan vel arte sig noget forskelligt. Men her er under alle omstændigheder en stor fare forhånden: Man bliver så optaget af sin egen åndelighed og sine egne oplevelser, at Jesus ikke bliver den første og den største. Og kristenlivet kommer da til at bestå i et ustandseligt jag efter nye oplevelser. Det er der nok af vidnesbyrd om.

Jeg må advare mod den tanke, at der skulle findes ovennævnte to forskellige klasser af kristne. Den er ikke bibelsk. Det nye Testamente kender ikke sådanne to slags kristne. Ingen steder finder vi

nogen skildring af mennesker, som vel er frelst - men som bliver formanet til at søge en ny oplevelse, der skal give dem Ånden på en ny måde.

Paulus skrev 1. Korinter-brev til en menighed, som i mange henseender trængte til at formanest. Men formaningen er ikke rettet til kristne, som er blevet døbt med Helligånden en tid efter deres omvendelse. Nej, det er skrevet til »Guds menighed i Korint, til dem, der er helligede i Kristus Jesus, kaldede til at være hellige - « [1.Kor. 1,1](#). Og senere siger han: »Med en Ånd blev vi alle døbt til at være ét legeme.« [12,13](#). Den dåb med Ånden, som her nævnes, var ikke en oplevelse nr. 2 efter omvendelsen - nej - den markerede selve begyndelsen af kristenlivet. Dåb i Ånden er ikke en ny oplevelse, som nogle kristne har og andre ikke. Den er fælles eje for dem alle. De fik den, da de kom til troen og blev frelst.

De tolv mænd - omtalt i [Ap. G. 19](#) - som Paulus traf på i Efesus, var efter den mest nærliggende forklaring hverken døbt med den rette dåb eller i det hele taget kommet til troen. De var blevet »disciple« ved at lytte til Apollos, som på det tidspunkt ikke selv havde det fulde kendskab til frelsens vej. [Ap. G. 7,24-26](#). Man kan ikke bygge nogen lære om en »velsignelse nummer to« på dette sted i Skriften - og heller ikke på noget andet bibelord.

Gud har kun én slags børn her på jorden, det er sagen. Det er fattige syndere, som lever af nåde for Jesu skyld. Sandt nok er alle ikke nået lige langt i helliggørelse. Nogle har større vanskeligheder at kæmpe med i så måde end andre. Men dybest set, så har Gud bare én slags børn. Det er dem, som er fortabte syndere i sig selv - og frelste, benådede syndere for Jesu skyld, de har sat deres lid til Jesus.

Hvor langt end du nåede i helliggørelse, må du til sidst blive frelst og gå ind til livet nøjagtig lige så fortabt i dig selv som røveren på korset, som råbte til Jesus med døden for øje. Og hvor fortabt du end føler dig, hvor groft du end har syndet, du kan blive frelst ved den samme nåde, som frelste Paulus, Peter og Luther. Der er ingen forskel. Alle er fortabte syndere i sig selv - og bliver frelst af nåde ved tro på Jesus. [Rom. 3,22-24](#).

Vejen til et sundt og sandt kristenliv går ikke om ad den »store nye« oplevelse af Åndens fylde. - Men hvad er da hemmeligheden? Hvordan kan jeg blive en sund og sand kristen?

Svaret kan gives kort og knapt ud fra Guds ord. At være en kristen i vækst og helliggørelse, det består i, at *samvittigheden er fri, men kødet bundet*.

Måske vil nogen studse over det, jeg her siger. Men lad os se lidt nøjere på det i Guds ords lys.

1. Samvittigheden skal være fri over for Guds lov. Det vil sige: En evangelisk kristen ved med sig selv, at han er frelst alene for Jesu skyld. Der findes ingen lov, der kan dømme den, som tror på Jesus. [Rom. 8,1](#). Og der findes ingen gode gerninger, intet åndsfyldt kristenliv, der kan gøre mig fortjent til salighed. [Rom. 3,22-23](#).

Vi kender sikkert alle den slags forkyndelse, som går ud på at revse de kristne og foreholde os alle vore synder og forsømmelser. Vi kan så vist behøve tugt og formaning, ingen tvivl om det! Men det mærkelige er, at nogle synes at mene, at den slags skælde-ud-prædiken er den rigtige vej til fremme af et sandt åndeligt liv. Og næsten endnu mærkeligere: Der synes at være mange, som ligefrem nyder at blive kraftigt tugtet og dømt fra prædikestolen. På hjemvejen efter en rigtig kraftig konfrontation med al vor elendighed siger man: Ja, var det ikke alvorligt - ja, var det ikke godt?

Det minder mig om en historie, der bliver fortalt om Ludvig XIV. »Solkongen« var ingen alvorsmand, hans liv var ikke en kristens liv. Men han fandt behag i at høre store prædikanter. Og så fortælles der, at han en dag havde hørt en af sine hofpræster holde en alvorlig moralprædiken. Da kaldte han præsten til sig og sagde: Det er en fornøjelse at blive revset af Dem, monsignore - Det er ikke sådan, det skal være! Det første og vigtigste for min helliggørelse er, at jeg med ydmyg tak og glæde kan vide, jeg er et Guds barn trods al synd og utroskab - fordi jeg hører Jesus til.

Skal vi leve godt med Gud, må han selv hjælpe os til trosvisshed på grundlag af, at vi står for Gud i Jesu retfærdigheds hvide dragt.

Lad os nu læse det, apostelen Paulus skriver i det tredje kapitel i Filipper-brevet. Han taler om sit liv, som det var, før han blev omvendt. Jeg havde meget, jeg kunne sætte min lid til, rent menneskelig set, siger han. »Jeg, som er omskåren på den ottende dag, som er af Israels folk - - lovtro farisæer, nidkær forfølger af kirken, ulastelig efter lovretfærdighedens krav_.«

Det er stærke ord - men de er sande. Paulus var ingen drukkenbolt eller horkarl eller kværlulant. Han var en retfærdig mand. Men dette havde ingen betydning længere. Han siger videre: »Men det, der engang var mig fordele, det har jeg for Kristi skyld lært at regne for tab. Ja, jeg regner i sandhed alt for tab i sammenligning med det langt højere at kende Kristus Jesus, min Herre. For hans skyld har jeg lidt tab på alt og regner det for skarn, for at jeg kan få Kristus i øje og findes i ham, ikke med min egen retfærdighed, der fås gennem loven, men med den, der fås ved tro på Kristus, retfærdigheden fra Gud, grundet på troen.« [Fil. 3,7-9.](#)

Sådan tænker og taler Paulus om den retfærdighed, han havde som farisæer - før han blev kristen. Sådan vil også en kristen måtte tænke - dersom der skulle blive tale om at præsentere ens eget kristenliv for Gud, som om det kunne stå for hans retfærdige dom. Vi takker Gud for det nye liv, han giver. Men vi må ikke drømme om at møde op for Gud og mene, at vor egen åndelige tilstand og livsførelse holder mål efter Guds lovs målestok. Nej, når vi står over for Gud, gælder alene Jesu retfærdigheds hvide dragt, som vi er iklædt ved troen. Ikke jeg og mit - men alene Jesus.

Udtrykket skarn er et vældig krast ord i grundteksten. Det betyder noget, som bliver tilovers, og som kun er at kaste for hundene. - Ja, sådan så Paulus på det, når han stod over for Gud. Når det gjaldt saligheden, spørgsmålet om at bestå for Guds dom, da nyttede det ikke med hans egen retfærdighed. Det nyttede ikke at sige: Loven har jeg holdt fra min ungdom af, jeg har opfyldt hvert eneste bud osv. Nej, bort med alt sådant - der er kun én ting, der holder, og det er Jesu Kristi retfærdighed, som bliver mig tilregnet ved troen på ham.

Det er på samme måde, en kristen bør tænke. Vel er det sandt, at Gud har hjulpet ham til et nyt liv, således at synder bliver lagt af og nye åndelige interesser fylder livet. Men med Guds endelige dom for øje må en kristen ikke komme med sit eget kristenliv, sin bøn og bibellæsning, sin aktivitet og indsats i menighed og foreninger - nej, bort med alt det! Det eneste, der duer, er at findes i Kristus, ikke med min retfærdighed, som er af loven, men med nåden i Kristus.

Jeg for Gud kan intet bringe
uden dig og dine sår,
under din forsonings vinge
jeg for Gud frimodig står.
Du ville en evig retfærdighed hente,
du pinen og døden dit hjerte omspændte;
der har jeg den fagreste klædning for Gud,
som smykker for tronen din salige brud.

Djævelen kommer og anklager dig og siger: Du er ingen kristen - opgiv lige så godt med det samme! I svage stunder bliver du mismodig, for du må indrømme, at du er ikke så god en kristen, som du burde være. Men lyt ikke til fjendens ord! Tag ikke dommen ind over dig på en sådan måde, at du fortvivler. Men se hen til Jesus! Tror du på Jesus, så står du i ham retfærdig og ren for Gud.

I anfægtelsens stund fristes vi til at give op. Guds retfærdige dom i hans hellige lov bliver for stærk. Hvad skal man da gøre? Der er kun en trøst, der duer, og det er tanken på, at Jesus er min stedfortræder for Gud. Han døde for mig, han lever for mig. Hvad skulle man ellers trøste samvittigheden med? Skulle man sige: Jeg er da omvendt til Gud - for mange år siden, måske! Jeg er søndagsskolelærer! Jeg er aktiv i ungdomsgruppen - jeg synger og vidner osv.! Nej, kom ikke med den slags! Sig hellere: Jeg fortjener ikke at være et Guds barn, det har dommen fra Guds hellige lov fuldstændig ret i. Men jeg holder mig til min stedfortræder, Guds Søn og min broder, som døde for mig.

Nu vil nogen måske sige: Ja, dette er alt sammen godt nok. Men hvad kommer det helliggørelsen

ved? Er dette ikke frelsens evangelium? Helliggørelsen kommer vel først bagefter og kræver helt andre toner - nu må formaningerne vel overtage rollen?

Ja, sådan er der mange, der tænker, men netop det er så rivegalt tænkt. Ordet om samvittighedens frihed fra loven er af største betydning for helliggørelsen.

Der findes nemlig ikke noget virkelig helligt liv - noget, Gud anerkender som helligt - andet end det, som udspringer af troens liv med Gud. Der findes ikke noget sandt kristenliv uden i troens tillidsfulde og glade samfund med Jesus. Hvorfra skulle vi ellers hente kraft og styrke? »Herrens glæde er eders styrke,« [Neh. 8,10](#).

Den, som altid går med en dømt samvittighed, er hverken stærk eller glad. Den, som ikke tør tro, at han er et Guds barn, fordi han ikke har den åndskraft, han gerne ville have, han kredser om sig selv og kender ikke den frigørende glæde over at være frelst for Jesu skyld alene. Samvittigheden skal være fri fra loven.

2. Men så skal kødet være bundet. Eller for at sige det på en anden måde: Min gamle natur skal ikke nyde nogen frihed, den skal være bundet til Guds bud og formaninger og til sine pligter og opgaver. Intet »evangelium« for kødet! Ingen »evangelisk frihed« for det gamle menneske!

Kødet er den gamle, syndige natur. En kristen har ved troen fået del i guddommelig natur. [2. Pet. 1,4](#). Han er blevet et nyt menneske med troen og Den hellige Ånd i sit hjerte. Men det gamle menneske er der fremdeles. Kødet er ikke afgang ved døden. Og kødet kan ikke forandre sin natur. Min gamle syndige natur, som jeg er født med, kan ikke blive hellig. [Rom. 8,7](#).

Det gamle menneske kan ikke blive helliggjort, det skal dø. [Ef. 4,22 flg.](#); Rom. 8,13. Den dødsproces varer hele livet.

Mine hænder og fødder skal være bundet til de pligter og opgaver, jeg har efter Guds ord og min stilling i samfundet. Her skal der ikke være nogen slags evangelisk frihed. Her skal samvittigheden stadig minde den kristne om at gøre, hvad ret er. Når det drejer sig om mit hjem, mit arbejde og mine naboer, skal jeg simpelthen ikke vide af andet end pligt og ansvarlighed.

Her vil jeg gerne sige nogle ord om Guds ti bud. Det er forfærdeligt, at så mange ikke forstår, hvor vigtigt det er at kende Guds vilje, sådan som han har sagt os den i de ti bud. Der klages over, at ungdommen ingen normer kender længere - er det så underligt, når man næsten aldrig hører tale om Guds vilje, udtrykt i ti-buds-loven. Er det underligt, at der bliver kaotiske forhold på moralens område, når man aldrig hører om Guds klare vilje, som den kommer til orde i budene - bare noget uklart og sentimentalt snak om kærlighed og tolerance.

Gud har aldrig ophævet sine bud. Den, som ikke vil omvende sig og tro på Jesus, skal svare Gud regnskab på hans vredes dag. Og for den, som tror på Jesus, er Guds bud fremdeles gyldige som udtryk for Guds vilje. Kunne vi dog bare fatte det, så vi var villige til at rette os efter dem i alle livets forhold!

Samvittigheden skal være fri, sagde jeg. Det vil sige: Når det gælder mit forhold til Gud, selve min frelsessag, så skal min samvittighed ikke have andet at trøste sig med end frelsen i Jesu navn.

Men det gamle menneske skal være bundet. Det vil sige: Når det gælder mine daglige pligter og opgaver, da skal den kristnes samvittighed vide sig forpligtet på Guds bud, så mine hænder og mine fødder får klar besked om at gøre det, jeg er pligtig at gøre. Hvad min frelse angår, skal jeg ikke vide af andet end Jesus Kristus og det som korsfæstet. I mit daglige arbejde skal jeg ikke vide af andet end min kristelige pligt.

Samvittigheden fri - det gamle menneske bundet. Det er selve hemmeligheden ved et sundt og sandt kristenliv.

Men i praksis går det desværre ofte helt modsat. Det kan man konstatere både hos sig selv og hos andre, når de klager deres nød. Samvittigheden skulle ikke vide af andet til frelse end det frie evangelium om syndernes forladelse for Jesu skyld. Den skulle ikke regne med andet i sin saligheds

sag end Jesus Kristus og det som korsfæstet - ikke med nogen god gerning, som kan frelse mig, og ikke med nogen synd, som fordømmer mig, så sandt jeg holder mig til Jesus. Men i praksis sker det alligevel tit, at alle lovens anklager og Djævelens anfægtelser trænger ind i samvittigheden og gør sig til herre dér. Og så går den kristne og ved ikke, hvad han skal mene om det hele. Han tør knap tro, at han er et Guds barn.

Men i det daglige arbejde, i forholdet til ægtefælle og børn osv., hvor der ikke skulle være nogen som helst slags frihed, alene samvittighedens klare påbud om at gøre det, som er ret og rigtigt - der hersker der desværre adskillig frihed i praksis. Der råder en slags misforstået evangelium og kødelig frihed - man tænker som så: Tag det ikke så tungt, er du ikke en evangelisk kristen, du er da ikke under loven.

På denne måde skabes der fuldkommen forvirring. Loven, som skulle sige mig, hvad Gud vil, jeg skal gøre, den trænger ind i samvittighedens forhold til Gud - hvor den intet har at gøre - og giver sig til at dømme mig og berøve mig modet og frimodigheden som kristen.

Men evangeliet, som skulle råde i samvittighedens forhold til Gud, således, at jeg intet andet ved mig til frelse end Jesus Kristus og det som korsfæstet - det bliver af den slappe, kødelige kristne opfattet som en slags frihedsbrev for dovne hænder og fødder, så han ikke er forpligtet til at tage det så nøje i sit daglige arbejde.

Der er da noget, der hedder evangelisk frihed, ræsonnerer man så. Ja, min ven, men evangeliet er ikke en frihed for kødet. Evangeliet er ikke en frihed for den gamle, syndige natur til at gøre det, den vil. [Gal. 5,13](#).

Evangeliet er for troen i dens forhold til Gud. Luther bruger et dristigt billede: han sammenligner hjertet med brudekammeret, hvor sjælen og dens brudgom, Kristus, skulle være alene. Så kommer loven med sine bud og anklager og dundrer på døren og vil ind. Den vil forvirre hjertets tanker om, hvad der er frelsens grundlag og vilkår. Men da skal døren ikke åbnes. I troens forhold til Kristus, hvad angår frelsens grund i korsets ord, har loven intet at skulle have sagt.

Lad ikke lovens bud og anklager skygge for nådestolen i Jesu blod!

Men lad heller ikke evangeliet blive misbrugt til en anledning for kødet! Gal. 5,13.

Jeg spørger: Kan der blive nogen kraft og sejr i kristenlivet, hvis der ikke er klarhed i trosforholdet på dette afgørende punkt?

Når en kristen går med en dømt samvittighed, men med misforstået »evangelisk« frihed i sin livsførelse, kan der da blive andet end nederlag?

Vi har her peget på en nød, som mange kristne kender til. Hvad skal de gøre - det spørger de både sig selv og andre om.

Og så kommer der en eller anden med et besnærende forslag: Du skal søge en ny oplevelse. Giv dig helt over til Gud, bed om Åndens dåb til besegling derpå - bed Ånden give dig tungetalens nådegave - så vil du blive en sejrende kristen. Du vil blive fyldt med ny glæde og ny kraft - også ny kraft til tjeneste for Gud.

Sådan bliver det fremstillet, og mange er de, som sætter alt ind på at opnå den ny, store og forunderlige åndsoplevelse.

Vi har allerede peget på, hvor galt det kan gå. Det kan føre til trældom under oplevelser i stedet for hvile i troen på Jesu fuldbragte værk. Det kan føre til koncentration om ekstraordinære ånds fenomener - tungetale, dæmonuddrivelse - i stedet for pligttopfyldende indsats i dagliglivet.

Vi har alt for meget af den slags i dag.

Nej, lad troen være rettet mod Jesus alene i alt, som har med frelsen og saligheden at gøre, således, at samvittigheden har fred med Gud for Jesu skyld. Men lad sindet være vendt mod Guds bud og dagliglivets pligter i hverdagens arbejdsliv og i omgang med mennesker.

C. O. Rosenius har sagt det så forunderlig enkelt og klart: »Jeg ville så inderlig gerne, at min

kristendom skulle være fuldkommen, og jeg har bedt Gud mere om det end om noget andet. Men hvad min salighed angår, da siger jeg det sådan: Jeg vil ingen anden retfærdighed have end min Herre Kristus. Holder min kristendom ikke mål, så holder min Herre Kristus.« - Dette er sund og sand kristendom.

(Kapitel fra "Udvælgelsen i Kristus" af Carl Fr. Wisløff - Dansk Luthersk Forlag 1979 - Shafan 07-06-14)